

Νεολιθική- Χαλκολιθική εποχή

7000 Π.Χ. ➡ 3900 Π.Χ. / 3900 Π.Χ. ➡ 2500 Π.Χ.

Ποια υλικά χρησιμοποιούνταν κατά τη Νεολιθική περίοδο και γιατί αυτή η εποχή θεωρείται από τις σημαντικότερες περιόδους για την εξέλιξη του πολιτισμού;

Εξηγήστε τη σημασία των όρων

ακεραμική περίοδος	κεραμική περίοδος

Ποιο καινούργιο στοιχείο εμφανίζεται στη Χαλκολιθική εποχή και ποια η σημασία του;

Η ζωή στη Νεολιθική εποχή

ΑΚΕΡΑΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Οργανωμένη
κοινοτική ζωή

- ☞ γεωργία
- ☞ αλιεία
- ☞ κτηνοτροφία
- ☞ κυνήγι
- ☞ ύφανση ενδυμάτων
- ☞ κατεργασία πέτρας, δέρματος, ξύλου

Τι μαρτυρεί η ανεύρεση οψιανού και κορναλίνης στο νησί;

ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου;

Η ζωή στη Χαλκολιθική εποχή

Η οικονομία της εποχής στηρίζεται

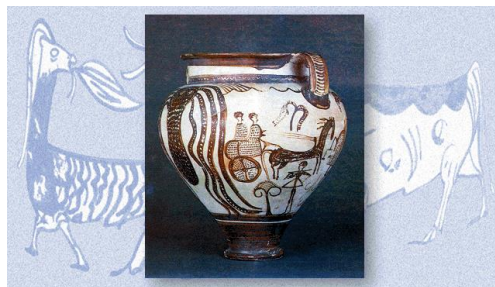

Τα πρώτα χάλκινα αντικείμενα ανευρίσκονται στις εξής τοποθεσίες

Ποιες ήταν οι καθημερινές ασχολίες των κατοίκων της εποχής;

- ◆ _____
- ◆ _____
- ◆ _____
- ◆ _____
- ◆ _____

Τι μαρτυρούν για την εποχή τα μεγάλα οικοδομήματα, οι σφραγίδες, οι εισαγωγές πολύτιμων λίθων από το εξωτερικό και οι πλούσιοι τάφοι;

ΝΑ ΜΕΛΕΤΗΣΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΣΧΟΛΙΑΣΕΤΕ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 8

Η Αρχιτεκτονική στη Νεολιθική – Χαλκολιθική εποχή

Νεολιθική εποχή

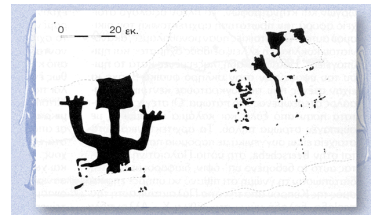
Χοιροκοιτία

- σχήμα: **κυκλικό**
- στέγη **κυκλική** φτιαγμένη από **οριζόντια δοκάρια**, καλάμια, κλαδιά καλυμμένα με πηλό
- εσωτερική διάμετρος: **6m**
- **βάση** φτιαγμένη από **πέτρα** [στερεό υλικό]
- **τοίχοι** φτιαγμένοι από **πηλό, πλινθάρια, ξύλα, καλάμια**.
- **εστία** στο **κέντρο** της οικίας [μαγείρεμα, θέρμανση, φωτισμός]
- **οπή** στο **κέντρο** της **στέγης** [έξοδος καπνού της εστίας]
- **μεσοπάτωμα** στηριγμένο σε πεσσούς [αποθηκευτικός χώρος]
- **κατώφλια υπερυψωμένα** και **μικρές θύρες** [προστασία από πλημμύρες]

Καλαβασός - Τέντα

- σχήμα: **κυκλικό**
- εσωτερικοί **τοίχοι επενδυμένοι με πηλό**
- **ίχνη τοιχογραφίας** [η αρχαιότερη στο νησί]

Σωτήρα [παρουσιάζει καινοτομίες]

- σχήμα: **ακανόνιστο** [κυρίως **τετράπλευρο**]
- **βάση** φτιαγμένη από **πέτρα** [στερεό υλικό]
- **στέγη** **στηριγμένη σε πέντε πασσάλους** [ένα κεντρικό και τέσσερις στις γωνίες της οικίας]
- **τοίχοι** **λεπτοί επενδυμένοι με πηλό**
- **πατάρι** ως **αποθηκευτικός χώρος**
- **υποδιαίρεση** σε **μικρότερα δωμάτια**
- **στις ορθογώνιες οικίες η πρόσοψη ήταν στραμμένη στο νότο** για να **δέχεται τον ήλιο το χειμώνα** και για **προστασία από τους ανέμους**

Καλαβασός Α

- κατοικίες **ημιυπόγειες** με **κεντρικό πάσσαλο** και **λαξευμένες** σε φυσικό βράχο [επίδραση από Παλαιστίνη]

Χαλκολιθική εποχή

Ερήμη

- μερικές ημιυπόγειες, κυκλικές, λαξευμένες σε βράχο με το υπέργειο τμήμα τους φτιαγμένο από πηλό και κλαδιά
- μερικές εξ ολοκλήρου υπέργειες
- υποδιαίρεση σε μικρότερα δωμάτια

Λέμπα - Κισσόνεργα

- κατοικίες υπέργειες με κυκλική κάτοψη
- εσωτερική επιφάνεια τοίχων επενδυμένη με πηλό
- εσωτερική διάμετρος μέχρι και 9m [οι μεγαλύτερες οικίες]
- υποδιαίρεση σε μικρότερα δωμάτια με ενδιάμεσο τοίχο

ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποιες περιοχές επέλεξαν οι προϊστορικοί Κύπριοι για να κτίσουν τα σπίτια τους;
Πώς δικαιολογείτε την επιλογή τους;

Αντικείμενα Καθημερινής Χρήσης Στη Νεολιθική και Χαλκολιθική Εποχή

Νεολιθική περίοδος

Από τι ήταν κατασκευασμένα και τι μαρτυρούν τα αντικείμενα της ακεραμικής περιόδου;

Στην κεραμική περίοδο η ανάπτυξη του πηλού βοήθησε

Τι ήταν η χτενιστή διακόσμηση;

Χαλκολιθική περίοδος

Ποια ήταν τα βασικά χαρακτηριστικά της κεραμικής τέχνης που αναπτύχθηκε στην **ΕΡΗΜΗ**;

Αναφέρετε μερικά **εργαλεία** και **αντικείμενα** που βρέθηκαν σε τάφους σε **ανασκαφές** στη **Χοιροκοιτία**

Η Θρησκεία

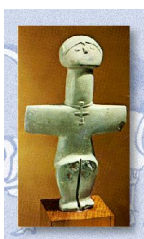
Στη Νεολιθική και Χαλκολιθική Εποχή

Ποια η **σχέση** του προϊστορικού **ανθρώπου** με τη **γη**;

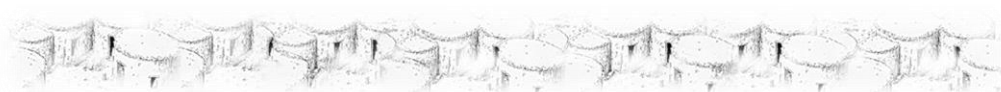
Τι ήταν τα ειδώλια;

Από τι ήταν φτιαγμένα τα ειδώλια στη Χαλκολιθική εποχή και τι σχήμα είχαν;

Γιατί η Πάφος συνδέθηκε ιδιαίτερα
με τη λατρεία της Θεάς Αφροδίτης;

Ταφικά έθιμα Στη Νεολιθική και Χαλκολιθική Εποχή

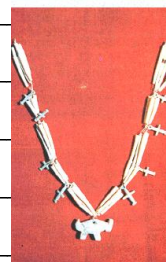
Ποια τα βασικά χαρακτηριστικά σε αυτό τον τομέα της τέχνης;

Πού και πώς έθαβαν τους νεκρούς τους οι προϊστορικοί άνθρωποι;

Το σχήμα των τάφων ήταν _____

Τι συμπεραίνουμε από το μέγεθος των σκελετών των ανθρώπων της Χοιροκοιτίας;

Τι ήταν τα κτερίσματα;

Τι υποδηλώνει το γεγονός ότι κάποια αγγεία που είχαν τοποθετηθεί σε τάφους βρέθηκαν σπασμένα;

Σε ποιες περιοχές οι νεκροί θάβονταν και έξω από τα σπίτια τους και χωρίς κτερίσματα;

Ποιες καινοτομίες εμφανίζονται προς το τέλος της Χαλκολιθικής εποχής

όσον αφορά στις ταφικές συνήθειες;

ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΣΕΛΙΔΑ 21

ΑΣΚΗΣΕΙΣ 5, 7, 8, 9, 11, 12